

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (Euratom) 2021/765,

10. mai 2021,

millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ täiendav Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm aastateks 2021–2025 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (Euratom) 2018/1563

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 7 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

pärast konsulteerimist teadus- ja tehnikakomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Aatomienergiaühenduse (edaspidi „ühendus“) üks eesmärk on aidata tõsta liikmesriikide elatustaset muu hulgas sellega, et edendatakse ja soodustatakse liikmesriikide tuumauuringuid ning täiendatakse neid ühenduse teadus- ja koolitusprogrammiga.
- (2) Tuumaohutuse ja -julgeoleku ning kiirguskaitse parandamisega võib tuumauuringute abil suurendada sotsiaalset heaolu, majanduslikku õitsengut ja keskkonnakestlikkust. Kiirguskaitsealaste teadusuuringute tulemusena on täiustatud meditsiinitehnoloogiat, millest saavad kasu paljud kodanikud, ning need uuringud võivad viia edusammudeni muudesse sektorites, näiteks tööstuses, põllumajanduses ning keskkonna- ja julgeolekuvaldkonnas.
- (3) Austades täielikult liikmesriikide õigust otsustada oma energiaallikate jaotuse üle, peaks käesoleva määrusega kehtestatud programmi uuringutulemused panustama potentsiaalselt ka kliimaneutraalsesse energiasüsteemi ohutul, tõhusal ja turvalisel viisil.
- (4) Et tagada tuumauuringute järjepidevus ühenduse tasandil, on vaja luua ühenduse teadus- ja koolitusprogramm ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2025 (edaspidi „Euratomy programm“). Euratomy programmi raames tuleks jätkata varasemate programmide peamisi teadusuuringuid ning samal ajal seada uued erieesmärgid, kasutades seejuures sama rakendamisiivi.
- (5) Euratomy 2014.–2018. aasta teadus- ja koolitusprogrammi vahendamist käsitlevas komisjoni aruandes on esitatud Euratomy programmi juhtpõhimõtted. Need hõlmavad järgmist: tuumaohutust, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid, tuumajulgeolekut, tuumajäätmete käitlemist, kiirguskaitset ja tuumasünteesi käsitlevate teadusuuringute jätkuv toetamine; tuumauuringualaste Euroopa ühisprogrammide ülesehituse ja haldamise edasine parandamine koostöös toetusesaajatega; tuumaohutuse, tuumajulgeoleku ja kiirguskaitse kõikide aspektidega seotud asjakohase pädevuse arendamisele suunatud Euratomy haridus- ja koolitusmeetmete jätkuv rakendamine ja tõhustamine; Euratomy programmide ja liidu raamprogrammi muude teemavaldkondade vahelise koostoiime veelgi parem ärakasutamine ning Euratomy programmi otseste ja kaudsete meetmete vahelise koostoiime veelgi parem ärakasutamine.

- (6) Euratomi programmi idee ja kavandamise puhul on lähtutud vajadusest saavutada toetatavate tegevuste kriitiline mass. Selleks kehtestatakse piiratud arv konkreetseid eesmärke, mille puhul keskendutakse tuumalõhustumise ohutule kasutamisele energeetikas ja muuks kui energiatootmiseks mõeldud rakendustes, vajalike eksperditeadmiste säilitamisele ja täiendamisele, tuumasünteesenergeetika edendamisele ning tuumaohutust, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid ja tuumajulgeolekut käsitleva liidu ja liikmesriikide poliitika toetamisele.
- (7) Euratomi programm on oluline osa liidu jõupingutustest arendada tehnoloogilist juhtpositsiooni ja edendada tippset tuumavaldkonna teadusuuringutes ja innovatsioonis, eelkõige tagades tuumavaldkonnas ohutuse, julgeoleku, kaitsemeetmete, kiirguskaitse, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise ja dekomisjoneerimise kõrgeimad standardid kooskõlas käesolevas määruses sätestatud programmi eesmärkidega.
- (8) Kuna kõik liikmesriigid kasutavad radioaktiivseid materjale, näiteks meditsiinilisel otstarbel, või neil on olemas tuumaseadmed, on oluline tagada radioaktiivsete jäätmete vastutustundlik ja ohutu käitlemine, nagu on nõutud nõukogu direktiivis 2011/70/Euratom, ⁽¹⁾ et vältida tarbetu koormuse tekitamist tulevastele põlvkondadele. Euratomi programmiga tuleks jätkuvalt parandada ja toetada kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise valdkonna tehnoloogiate ja pädevustega seotud teadus- ja arendustegevust.
- (9) Käesoleva määruse kontekstis viiakse tuumasünteesenergeetika valdkonna teadusuuringuid läbi kooskõlas Euroopa tuumasünteesi tegevuskavaga, millega nähakse ette tuumasünteesipõhise elektrijaama rajamise eelduseks olev vajalik teadus- ja arendustegevus, ning nõukogu otsusega 2007/198/Euratom ⁽²⁾. Lühikeses kuni keskpikas perspektiivis peaks ITERi ehituse lõpuleviimine ja selle esialgne käikulaskmine ning aktiivne tuumasünteesialane teadusprogramm täiendama Euroopas toimuvat ITERiga seotud tegevust, et toetada ITERi tööd tulevikus ja näidisreaktoriga DEMO seotud ettevalmistusi.
- (10) Euratomi programm peaks tuumauuringute toetamise kaudu aitama kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/695 ⁽³⁾ kehtestatud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (edaspidi „raamprogramm „Euroopa horisont““) eesmärkide saavutamisele ning hõlbustama Euroopa 2030. aastani ulatuvat strateegia rakendamist ja Euroopa teadusruumi tugevdamist.
- (11) Euratomi programmi raames tuleks püüda saavutada koostoimet raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ja teiste liidu programmidega alates nende kavandamisest ja strateegilisest planeerimisest kuni projektide valimise, programmi haldamise, kommunikatsioonitegevuse, tulemuste levitamise ja kasutamise, seire, auditeerimise ja juhtimiseni.
- (12) Euratomi programmi meetmed peaksid olema proportsionaalsed, ilma erasektori rahalisi vahendeid dubleerimata või tõrjumata ning neil peaks olema selge Euroopa lisaväärtus. See tagab sidususe Euratomi programmi meetmete ja liidu riigibi reeglite vahel, vältides põhjendamatuid konkurentsimoonutusi siseturul.
- (13) Samal ajal kui iga liikmesriik otsustab ise, kas tuumaenergiat kasutada või mitte, tunnistatakse samuti, et tuumaenergial on eri liikmesriikides erinev roll. Euratomi programm aitab oma teadusuuringute kaudu samuti tugevdada kõikide asjakohaste sidusrühmade laiapõhjalisi arutelusid tuumaenergia võimaluste ja ohtude üle.
- (14) Euratomi programm peaks pakkuma rahalise osaluse kaudu toetust haridus- ja koolitusvajaduste käsitlemiseks, nii et tuumavaldkonna teadlased saaksid kasu Marie Skłodowska-Curie meetmest võrdsetel alustel teiste valdkondade teadlastega.

⁽¹⁾ Nõukogu 19. juuli 2011. aasta direktiiv 2011/70/Euratom, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks (ELT L 199, 2.8.2011, lk 48).

⁽²⁾ Nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsus 2007/198/Euratom, millega luuakse ITERi ja tuumasünteesenergeetika arendamise Euroopa ühisetevõtte ning antakse sellele eelised (ELT L 90 30.3.2007, lk 58).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ – ning kehtestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnustatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

- (15) Käesoleva määrusega kehtestatakse Euratomi programmi kogu kestuseks rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine lähtesumma Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 16. detsembril 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava, (*) punkti 18 tähenduses.
- (16) Euratomi programmi suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (†) (edaspidi „finantsmäärus“). Finantsmääruses sätestatakse liidu eelarve täitmise reeglid, sealhulgas reeglid toetuste, auhindade, hangete, eelarve kaudse täitmise, rahastamisvahendite, eelarveliste tagatiste, finantsabi ja välisekspertide tasustamise kohta. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud reeglid hõlmavad ka üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks.
- (17) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärgid ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. Toetuste puhul tuleks arvestada kindlasummaliste maksete, ühtse määra alusel rahastamise ja ühikuhindadega.
- (18) Erilist tähelepanu tuleks pöörata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) ja üldiselt erasektori piisava osalemise tagamisele. Hindamise ja seire käigus tuleks hinnata VKEde osalust nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt.
- (19) Euratomi programmi raames välja arendatud tegevused peaksid olema suunatud soolise ebavõrdsuse kaotamisele ning naiste ja meeste vahelise võrdsuse edendamisele teadus- ja innovatsioonitegevuses, kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 2 ja 3 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 8. Sooküsimus tuleks integreerida teadus- ja innovatsioonitegevuse sisuga ning seda tuleks järgida kogu teadusuuringute tsükli käigus.
- (20) Võttes arvesse eesmärki tihendada teaduse ja ühiskonna vahelisi suhteid ning suurendada üldsuse usaldust teaduse vastu, tuleks Euratomi programmiga parandada kodanike ja kodanikuühiskonna teadlikkust teadusuuringute ja innovatsiooni küsimustes, edendades selleks teadusharidust, muutes teaduslikud teadmised paremini kättesaadavaks, töötades välja kompetentsed teadusuuringute ja innovatsioonikavad, milles võetakse arvesse kodanike ja kodanikuühiskonna muresid ja ootusi, ning lihtsustades kodanike ja kodanikuühiskonna osalemist Euratomi programmi kohastes tegevustes.
- (21) Euratomi programmi kuuluvate meetmete puhul tuleks austada põhiõigusi ja järgida eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (22) Oluline on jätkuvalt lihtsustada osalejate arendatud intellektuaalomandi kasutuselevõttu ning samal ajal kaitsta teiste osalejate ja ühenduse õigustatud huve kooskõlas Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu (edaspidi „Euratomis asutamisleping“) II jaotise 2. peatükiga.
- (23) Selleks et tagada Euratomi rahastamise võimalikult suur mõju, võib ühendus kaaluda asjakohasel juhul Euroopa partnerlusi avaliku või erasektori partneritega, tingimusel et soovitud mõju on võimalik saavutada partnerluses tõhusamalt kui ühendusel üksi või võrreldes Euratomi programmi muude toetusvormidega. Käesoleva määrusega tuleks tagada, et nendel partnerlustel on selge Euroopa partnerluste elutsükli põhine lähenemisviis ning et nad järgivad läbipaistvat valiku- ja otsustusprotsessi kooskõlas määruse (EL) 2021/695 III lisaga.

(*) ELT L 433I, 22.12.2020, lk 28.

(†) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

- (24) Euratomi programmi eesmärke peaks samuti olema võimalik saavutada kasutades rahastamisvahendeid ja eelarvelisi tagatisi ELi toimimise lepingul põhinevate programmide alusel, tingimusel et meetmed on kooskõlas nende programmide eesmärkide ja reeglitega.
- (25) Et tagada programmi võimalikult tõhus rakendamine ning luua toetusesaajatele ühtne, põhjalik ja läbipaistev raamistik, peaks Euratomi programmis osalemine ja uuringutulemuste levitamine toimuma vastavalt määruse (EL) 2021/695 asjakohastele reeglitele, mille puhul on tehtud teatavaid kohandusi või erandeid. Euratomi programmis tuleks kasutada kõnealuses määruses määratletud asjakohaseid mõisteid ja peamisi meetmeliike.
- (26) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013 ⁽⁶⁾ loodud raamprogrammi „Horisont 2020“ raames loodud ja komisjoni hallatav osalejate tagatisfond on osutunud oluliseks kaitsemehhanismiks, mis leevendab kohustusi mittetäitvate osalejate võlgnetavate ja hüvitamata summadega seotud riske. Seega tuleks selle kaitsemehhanismi kohaldamist jätkata. Määruse (EL) 2021/695 raames loodud vastastikune kindlustusmehhanism peaks hõlmama ka käesolevas määruses käsitletud meetmeid.
- (27) Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) peaks jätkuvalt pakkuma asjakohasel juhul liidule ja liikmesriikidele sõltumatuid kliendikeskseid teaduslikke tööandeid ja tehnilist abi kogu poliitikatsükli vältel. JRC otsemeetmeid tuleks rakendada paindlikul, tõhusal ja läbipaistval viisil lähtuvalt JRC ja liidu poliitika asjakohastest vajadustest, eelkõige tuumaohutuse, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ja tuumajulgeoleku vallas, ning tagada seejuures liidu finantshuve kaitse. Vastavalt nõukogu 26. aprilli 1994 aasta järeldustele JRC rolli kohta, peaks JRC jätkama täiendavate vahendite loomist, pakkudes konkurentsivõimelisi tugitegevusi liidu poliitika jaoks või kolmandate isikute nimel. JRC-l peaks olema võimalik osaleda kaudsetes meetmetes, kui asjakohases tööprogrammis on nii ette nähtud.
- (28) Finantsmääruse, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ⁽⁷⁾ ning nõukogu määruste (EÜ, Euratom) nr 2988/95, ⁽⁸⁾ (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ⁽⁹⁾ ja (EL) 2017/1939 ⁽¹⁰⁾ kohaselt tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, sealhulgas meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise, sealhulgas kelmuste ja pettuste ärahoidmist, avastamist, kõrvaldamist ja uurimist, kaotatud, alusetult makstud või ebaõigesti kasutatud summade sissenõudmist ning asjakohasel juhul halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige on Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) vastavalt määrustele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL, Euratom) nr 883/2013 õigus korraldada haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud kelmust ja pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

Euroopa Prokuratuuril on määruse (EL) 2017/1939 kohaselt õigus uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371, ⁽¹¹⁾ ja esitada süüdistusi. Vastavalt finantsmäärusele peab iga isik või üksus, kes saab liidu vahendeid, tegema liidu finantshuve kaitsele igakülget koostööd, andma komisjonile, OLAFile, kontrollikojale ja tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide suhtes kooskõlas määrusega (EL) 2017/1939 Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annavad samaväärsed õigused.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusti ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽⁸⁾ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁽⁹⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

- (29) Kolmandad riigid võivad osaleda asjakohaste õigusaktide alusel. Käesolevasse määrusesse tuleks lisada erisäte, millega nõutakse kolmandatelt riikidelt vastutavale eelarvevahendite käsutajale, OLAFile ja kontrollikojale vajalike õiguste ja nõutava juurdepääsu andmist, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks.
- (30) Selleks et tagada Euratomi programmiga hõlmatud meetmete jaoks ühetaolised rakendamistingimused ning nende seire ja hindamine, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (31) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe ⁽¹³⁾ punktidele 22 ja 23 tuleks Euratomi programmi hinnata teabe põhjal, mis on kogutud seirenormide alusel, vältides samal ajal eelkõige liikmesriikidele langevat halduskoormust ja ülereguleerimist. Seirenormid peaksid asjakohasel juhul sisaldama ka mõõdetavaid näitajaid, mille alusel saab hinnata Euratomi programmi mõju kohapeal.
- (32) JRC otsemeetmete teadusliku ja tehnoloogilise sisu osas on konsulteeritud komisjoni otsuse 96/282/Euratom ⁽¹⁴⁾ alusel loodud Teadusuuringute Ühiskeskuse juhatajate nõukoguga.
- (33) Euroopa Parlamendiga konsulteeriti vabatahtlikkuse alusel ning ta esitas arvamuse ⁽¹⁵⁾. Samuti konsulteeriti vabatahtlikkuse alusel Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega ning ta esitas arvamuse ⁽¹⁶⁾.
- (34) Õiguskindluse huvides tuleks nõukogu määrus (Euratom) 2018/1563 ⁽¹⁷⁾ tunnistada kehtetuks.
- (35) Selleks et tagada asjaomases poliitikavaldkonnas toetuse andmise järjepidevus ja võimaldada rakendamise alustamist mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 algusest, peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti ja seda tuleks kohaldada tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2025 (edaspidi „Euratomi programm“) ning Euratomi programmiga hõlmatud kaudsetes meetmetes osalemise ja tulemuste levitamise reeglid, täiendades raamprogrammi „Euroopa horisont“.

Määruses sätestatakse Euratomi programmi eesmärgid, eelarve aastateks 2021–2025, rahastamise vormid ja sellise rahastamise reeglid.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽¹³⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 10. aprilli 1996. aasta otsus 96/282/Euratom Teadusuuringute Ühiskeskuse ümberkorraldamise kohta (EÜT L 107, 30.4.1996, lk 12).

⁽¹⁵⁾ 16. jaanuari 2019. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽¹⁶⁾ 12. detsembri 2018. aasta arvamus (ELT C 110, 22.3.2019, lk 132).

⁽¹⁷⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2018. aasta määrus (Euratom) 2018/1563 Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (2019–2020) kohta, millega täiendatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (Euratom) nr 1314/2013 (ELT L 262, 19.10.2018, lk 1).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse määruses (EL) 2021/695 määratletud asjakohaseid mõisteid. Kõnealustes määratlustes esinevaid viiteid liidule ja raamprogrammile „Euroopa horisont“ käsitatakse vastavalt viidetena Euroopa Aatomienergiaühendusele (ühendusele) ja Euratomi programmile. Erandina tähendab käesoleva määruse kohaldamisel „tööprogramm“ dokumenti, mille komisjon on võtnud vastu Euratomi programmi rakendamiseks kooskõlas käesoleva määruse artikliga 16.

Kõik käesolevas määruses esinevad viited määrusele (EL) 2021/695 osutavad 12. mail 2021 kehtivale versioonile.

Artikkel 3

Programmi eesmärgid

1. Euratomi programmi üldeesmärk on viia ellu tuumavaldkonna teadus- ja koolitustegevust, rõhuasetusega tuumaohutuse ja -julgeoleku ning kiirguskaitse pideval parandamisel, ning samuti täiendada raamprogrammi „Euroopa horisont“ eesmärkide saavutamist energiasüsteemi ümberkujundamise kontekstis.
2. Euratomi programmi erieesmärgid on järgmised:
  - a) parandada ja toetada tuumaohutust ja -julgeolekut, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid, kiirguskaitset, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutut käitlemist ja dekomisjoneerimist, sealhulgas tuumaenergia ning ioniseeriva kiirguse muuks kui energiatootmiseks mõeldud rakenduste ohutut ja turvalist kasutamist;
  - b) säilitada ja süvendada ühenduses tuumavaldkonna eksperditeadmisi ja pädevust;
  - c) toetada tuumasünteesenergia kui tuleviku potentsiaalse elektrienergiaallika arendamist ja Euroopa tuumasünteesi tegevuskava rakendamist;
  - d) toetada liidu ja liikmesriikide poliitikat tuumaohutuse, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ja tuumajulgeoleku pidevaks parandamiseks.
3. Lõigetes 1 ja 2 loetletud eesmärkide täitmine toimub vastavalt I lisale. Kõnealuste eesmärkide täitmine võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel hõlmata reageerimist uutele võimalustele, kriisidele ja ohtudele.

Artikkel 4

Eelarve

1. Euratomi programmi rakendamise rahastamispakett ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2025 on 1 382 000 000 eurot jooksevhindades.
2. Lõikes 1 esitatud summa orienteeruv jaotus on järgmine:
  - a) 583 273 000 eurot tuumasünteesialase teadus- ja arendustegevuse kaudsete meetmete jaoks;
  - b) 266 399 000 eurot tuumalõhustumisuuringute, tuumaohutuse ja kiirguskaitse kaudsete meetmete jaoks;
  - c) 532 328 000 eurot Teadusuuringute Ühiskeskuse otsemeetmete jaoks.

Komisjon ei või käesoleva lõike punktis c nimetatud summast kõrvale kalduda.

3. Lõikes 1 nimetatud summat võib samuti kasutada, et katta ettevalmistus-, seire-, kontrolli-, auditeerimis-, hindamis- ja muude tegevuste kulusid ning kulutusi, mis on vajalikud Euratomi programmi haldamiseks ja rakendamiseks, sealhulgas kõiki halduskulusid, samuti kulusid programmi eesmärkide saavutamise hindamiseks. Kaudsete meetmetega seotud halduskulud ei tohi ületada 6 % summast, mis on eraldatud lõike 2 punktides a ja b osutatud Euratomi programmi kaudsetele meetmetele. Lisaks võib lõikes 1 osutatud summast katta
  - a) kulutusi, mis on seotud uuringute, ekspertide koosolekute ning teabe- ja teavitamismeetmetega, niivõrd kui need on seotud Euratomi programmi eesmärkidega;

- b) kulutusi, mis on seotud teabe töötlemiseks ja teabevahetuseks kasutatavate infotehnoloogiavõrgustikega, sealhulgas ettevõtete infotehnoloogiavahenditega ning muu Euratomi programmi haldamiseks vajaliku tehnilise ja haldusabiga.
4. Kui on vaja hallata meetmeid, mis ei ole 31. detsembriks 2025 lõpule viidud, võib kanda liidu eelarvesse assigneeringuid ka pärast 2025. aastat, et katta lõikes 3 ette nähtud kulusid.
5. Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel võetavate meetmetega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jaotada mitme eelarve peale.
6. Ilma et see piiraks finantsmääruse kohaldamist, võivad esimesse tööprogrammi lisatud projektidest tulenevate meetmete kulud olla rahastamiskõlblikud alates 1. jaanuarist 2021.
7. Liikmesriikidele eelarve jagatud täitmise raames eraldatud vahendid võib asjaomaste liikmesriikide taotlusel kanda üle Euratomi programmile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi, õiglase üleminekufondi ning Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid („ühissätete määrus 2021–2027“) asjakohastes sätetes sätestatud tingimustele. Komisjon haldab neid vahendeid otseselt kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 esimese lõigu punktiga a või kaudselt kooskõlas kõnealuse lõigu punktiga c. Kõnealuseid vahendeid kasutatakse asjaomaste liikmesriikide huvides.

Artikkel 5

Euratom programmiga assotsieerunud kolmandad riigid

1. Euratomi programmiga võivad ühineda järgmised kolmandad riigid:
- a) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid vastavalt nende riikide ühenduse programmides osalemise üldpõhimõtetele ja üldtingimustele, mis on sätestatud vastavates raamlepingutes ja assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes samalaadsetes kokkulepetes, ning vastavalt eritingimustele, mis on sätestatud ühenduse ja nende riikide vahelistes lepingutes;
- b) Euroopa naabruspoliitika riigid vastavalt nende riikide ühenduse programmides osalemise üldpõhimõtetele ja üldtingimustele, mis on sätestatud vastavates raamlepingutes ja assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes samalaadsetes kokkulepetes, ning vastavalt eritingimustele, mis on sätestatud ühenduse ja nende riikide vahelistes lepingutes;
- c) kolmandad riigid ja territooriumid, mis vastavad kõikidele järgmistele kriteeriumidele:
- i) nende teadus-, tehnoloogia- ja innovatsioonialane võimekus on hea;
- ii) nad on võtnud kohustuse järgida õigusnormidel põhinevat avatud turumajandust, sealhulgas käsitleda intellektuaalomandi õigusi õiglaselt ja erapooletult ja austada inimõigusi, ning neil on demokraatlikud institutsioonid;
- iii) nad edendavad aktiivselt selliseid poliitikaid, mis parandavad kodanike majanduslikku ja sotsiaalset heaolu.
2. Iga lõike 1 punktis c osutatud kolmanda riigi ühinemine Euratomi programmiga peab olema kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud konkreetses lepingus, milles käsitletakse asjaomase kolmanda riigi osalemist ühenduse või liidu programmis, eeldusel et selle lepinguga:
- a) tagatakse õiglane tasakaal ühenduse ja liidu programmis osaleva kolmanda riigi osaluse ja tema saadava kasu vahel;
- b) nähakse ette ühenduse ja liidu programmides osalemise tingimused, sealhulgas eri programmide osamaksete ja nende halduskulude kalkulatsioon;

- c) ei anta kolmandale riigile Euratomi programmiga seoses otsustusõigust;
- d) on kindlustatud liidu õigused tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta liidu finantshuve.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktis b osutatud osamakseid käsitatakse vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõike 5 sihtotstarbelise tuluna.

3. Iga kolmanda riigi Euratomi programmiga assotsieerimise ulatuse puhul võetakse arvesse eesmärki edendada liidu majanduskasvu innovatsiooni kaudu. Sellest tulenevalt võidakse mõned Euratomi programmi osad mõne riigi puhul assotsieerimislepingust välja jätta, välja arvatud ühinevate riikide, kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide puhul.

4. Assotsieerimislepingus nähakse asjakohasel juhul ette liidus asuvate õigussubjektide vastastikune osalemine assotsieerunud riikide samaväärsetes programmides vastavalt kõnealustes programmides sätestatud tingimustele.

5. Asjakohasel juhul tagatakse rahalise toetuse taseme kindlaksmääramise tingimustega automaatne korrigeerimine olulise tasakaalustamatuse korral võrreldes summaga, mida assotsieerunud riigis asutatud üksused saavad Euratomi programmis osalemise tulemusena, võttes arvesse Euratomi programmi juhtimise, rakendamise ja toimimisega seotud kulusid.

Artikkel 6

Eelarve täitmine ja rahastamisvormid

1. Euratomi programmi rakendatakse eelarve otsese täitmise korras vastavalt finantsmäärusele või eelarve kaudse täitmise korras koos finantsmääruse artikli 62 lõike 1 esimese lõigu punktis c osutatud asutustega.
2. Euratomi programmist võib rahastada kõigis finantsmääruse kohastes vormides, tehes seda siiski toetuste kaudu, mis on Euratomi programmist kaudseteks meetmeteks antava abi peamine vorm. Samuti võib Euratomi programmist anda rahastust auhindade, hangete ja segarahastamistoimingute rahastamisvahendite vormis.
3. Euratomi programmi raames kasutatavad peamised meetmeliigid on esitatud ja määratletud määruse (EL) 2021/695 artiklis 2: teadusuuringute ja innovatsiooni meetmed, innovatsioonimeetmed, innovatsiooni ja turuletoomise meetmed, koolitus- ja liikuvusmeetmed, programmi kaasrahastamise meetmed, kommertskasutusele eelnevate hangete meetmed, innovatiivsete lahenduste riigihanke meetmed, koordineerimis- ja toetusmeetmed, ergutusauhinnad ja tunnustusauhinnad.

Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rahastamisvorme kasutatakse paindlikult kõigi Euratomi programmi eesmärkide puhul ning nende kasutamine otsustatakse vajaduste ja konkreetsete eesmärkide kriteeriumide alusel.

4. Euratomi programmi raames toetatakse ka JRC otsemeetmeid.

Artikkel 7

Euroopa partnerlused

1. Euratomi programmi osasid võib rakendada Euroopa partnerluste kaudu.
2. Ühenduse osalemine Euroopa partnerlustes võib toimuda ükskõik millises järgmisest vormis:

- a) osalemine partnerlustes, mis on loodud komisjoni ning avaliku või erasektori partnerite vastastikuse mõistmise memorandumite või lepinguliste kokkulepete alusel, milles täpsustatakse Euroopa partnerluse eesmärgid, kõigi asjaomaste osaliste kohustused seoses nende rahalise või mitterahalise osalusega, peamised tulemus- ja mõjunäitajad, saavutatavad tulemused ja aruandluskord. Need hõlmavad partnerite poolt ja Euratomi programmiga rakendatava täiendava teadus- ja innovatsioonitegevuse kindlaksmääramist (Euroopa programmipartnerlused);
  - b) osalemine teadus- ja innovatsioonitegevuse programmis ja selle rahaline toetamine, täpsustades eesmärgid, peamised tulemus- ja mõjunäitajad ning saavutatud tulemused, ning mis põhineb partnerite kohustusel toetada oma asjaomaseid tegevusi rahaliselt või mitterahaliselt ning ühendada oma asjakohased tegevused Euratomi programmi kaasrahastamise meetme kaudu (kaasrahastatud Euroopa partnerlused).
3. Euroopa partnerlused:
- a) luuakse juhul, kui need aitavad saavutada Euratomi programmi eesmärke tulemuslikumalt võrreldes sellega, kui ühendus tegutseks üksi ja kui kasutataks muid Euratomi programmi toetusvorme; nendele osadele eraldatakse asjakohane osa Euratomi programmi eelarvest;
  - b) järgivad järgmisi põhimõtteid: liidu lisaväärtus, läbipaistvus ja avatus ning mõju Euroopas ja Euroopa jaoks, piisaval tasemel tugev võimendav mõju, kõigi osaliste pikaajalised kohustused, paindlikkus rakendamisel, sidusus, koordineerimine ja vastastikune täiendus liidu, kohalike, piirkondlike, riiklike ja asjakohasel juhul rahvusvaheliste algatuste või muude Euroopa partnerlustega;
  - c) järgivad selget elutsükli põhist lähenemisviisi, on ajaliselt piiratud ja sisaldavad tingimusi Euratomi programmist saadava rahastuse järkjärguliseks lõpetamiseks.
4. Euroopa partnerluse valimist, rakendamist, seiret, hindamist ja järkjärgulist lõpetamist käsitlevad sätted ja kriteeriumid on esitatud määruse (EL) 2021/695 III lisas.

Artikkel 8

Avatud teadus

Euratomi programmi suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2021/695 sätteid avatud teaduse kohta.

Artikkel 9

Rahastamiskõlblikud meetmed ning osalemise ja uuringutulemuste levitamise reeglid

1. Rahastamiskõlblikud on üksnes meetmed, millega täidetakse artiklis 3 osutatud eesmäärke.
2. Kui käesoleva artikli lõikes 3 ega 4 ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse Euratomi programmi raames toetatavate meetmete suhtes määruse (EL) 2021/695 II jaotist osalemise ja tulemuste levitamise reeglite kohta. Määruses (EL) 2021/695 esinevaid viiteid liidule ja programmile „Euroopa horisont“ käsitatakse asjakohasel juhul viidetena ühendusele ja Euratomi programmile. Määruse (EL) 2021/695 viited julgeolekureeglitele hõlmavad liikmesriikide riigikaitsehuve Euratomi asutamislepingu artikli 24 tähenduses.
3. Erandina määruse (EL) 2021/695 artikli 40 lõikest 4 võib vastuväidete esitamise õigust tulemuste omandiõiguse üleandmise või tulemustele ainulitsentsi andmise suhtes laiendada lihtlitsentside andmisele.
4. Erandina määruse (EL) 2021/695 artikli 41 lõikest 9 annab ühenduse rahalise toetuse saaja oma tulemused tasuta kasutamise õigusega ühenduse institutsioonidele, rahastamisasutustele ja otsusega 2007/198/Euratom loodud ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisetevõtte Fusion for Energy („ühisetevõtte Fusion for Energy“), et võimaldada ühenduse poliitika ja programmide väljatöötamist, rakendamist ja seiret või kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö raames võetud kohustuste täitmist. Kõnealune kasutusõigus hõlmab õigust volitada kolmandaid isikuid kasutama asjaomaseid tulemusi riigihankemenetluses ja edasilitsentsimisõigust. Juurdepääsu õigus piirdub üksnes mitteäriksel otstarbel ja konkurentsivälisel kasutusel.

5. Määruse (EL) 2021/695 kohaselt loodud vastastikuse kindlustusmehhanismi abil kaetakse riskid, mis on seotud võimalusega, et toetusesaajad ei tagasta komisjonile või rahastamisasutusele käesoleva määruse kohaselt sissenõutavaid summasid.

Artikkel 10

Kumulatiivne, alternatiivne ja kombineeritud rahastamine

1. Euratomi programmi rakendatakse koostoimes raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ja muude liidu programmidega.
2. Euratomi programmi eesmärkide saavutamiseks ning Euratomi programmi ja raamprogrammi „Euroopa horisont“ ühiste väljakutsete käsitlemiseks võib ühendus anda rahalist toetust tegevustele, mis hõlmavad Euratomi programmis sätestatud eesmärki või raamprogrammiga „Euroopa horisont“ toetatavat eesmärki või korraga kummagi programmi eesmärki kooskõlas artikliga 9. Eelkõige võib Euratomi programmi raames toetada rahaliselt Marie Skłodowska-Curie meetmeid, et toetada tuumauuringutega seotud tegevust.
3. Meede, mis on saanud toetust muu liidu programmi alusel, võib saada toetust ka Euratomi programmi alusel, tingimusel et neist toetustest ei kaeta samu kulusid. Iga asjaomase programmi reegleid kohaldatakse vastavalt selle osa suhtes, millega nad on meetet toetanud. Kumulatiivne rahastus ei tohi ületada meetme rahastamiskõlblikke kogukulusid. Liidu eri programmidest saadud toetuse võib arvutada proportsionaalselt kooskõlas dokumentidega, milles on sätestatud toetuse tingimused.
4. Meetmed võivad saada toetust Euroopa Regionaalarengu Fondist või Euroopa Sotsiaalfond+-ist kooskõlas ühissätete määruse 2021–2027 asjakohaste sätetega, kui need on saanud Euratom programmi raames kvaliteedimärgise, vastates järgmistele kumulatiivsetele võrreldavatele tingimustele:
  - a) neid on hinnatud Euratomi programmi konkursikutse alusel;
  - b) need vastavad kõnealuse konkursikutsega ette nähtud kvaliteedi miinimumnõuetele;
  - c) neid ei saa eelarvepiirangute tõttu kõnealuse konkursikutse alusel rahastada.

II PEATÜKK

Programmitöö, seire, hindamine ja kontroll

Artikkel 11

Tööprogrammid

1. Euratom programmi kaudsed meetmed rakendatakse finantsmääruse artiklis 110 osutatud tööprogrammidega. Tööprogrammides kehtestatakse asjakohasel juhul segarahastamistoimingute jaoks ettenähtud üldsumma. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu tööprogrammid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 16 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Lisaks finantsmääruse artiklis 110 nõutule esitatakse tööprogrammides asjakohasel juhul järgmine teave:
  - a) iga meetme jaoks eraldatud summa ja orienteeriv rakendamise ajakava;
  - b) toetuste puhul prioriteedid, valiku- ja hindamiskriteeriumid ja erinevate hindamiskriteeriumide suhteline kaal ning kõikide rahastamiskõlblike kulude maksimaalne rahastamismäär;
  - c) kõik toetusesaajate lisakohustused vastavalt määruse (EL) 2021/695 artiklitele 39 ja 41;
  - d) mitmeaastane lähenemisviis ja strateegilised suunad järgmisteks rakendamisaastateks.

3. Komisjon koostab kooskõlas otsusega 96/282/Euratom JRC otsemeetmeid käsitleva mitmeaastase tööprogrammi.

Artikkel 12

Seire ja aruandlus

1. Komisjon teeb pidevat seiret Euratomi programmi haldamise ja rakendamise üle. Läbipaistvuse suurendamiseks avalikustatakse need andmed komisjoni veebisaidil hõlpsasti kättesaadaval viisil, võttes aluseks viimase ajakohastatud versiooni.

Näitajad, mille abil antakse igal aastal aru edusammudest Euratomi programmi artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamisel, on esitatud II lisas mõjuahelate kaupa.

2. Selleks et tõhusalt hinnata Euratomi programmi edu seatud eesmärkide saavutamisel, on komisjonil õigus võtta vastu rakendusakte seoses seire- ja hindamisraamistiku rakendamisega, eelkõige kehtestades võrdlusaluseid ja sihte kooskõlas II lisaga. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 16 lõikes 3 osutatud nõuandemenetlusega.

3. Tulemusaruannete süsteemiga tagatakse, et Euratomi programmi rakendamise ja tulemuste seireks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigel ajal, ilma et see suurendaks toetusesaajate halduskoormust. Selleks kehtestatakse ühenduse vahendite saajatele ja asjakohasel juhul liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

Artikkel 13

Teave, teavitamine, avalikustamine ning levitamine ja teadusrakendus

1. Euratomi programmi rahaliste vahendite saajad märgivad ära nende vahendite päritolu ja tagavad ühenduse rahastamise nähtavuse eriti meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel, andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet.

2. Komisjon rakendab teabe- ja teavitamismeetmeid, mis on seotud Euratomi programmi ning Euratomi programmi raames võetud meetmete ja saavutatud tulemustega. Lisaks annab ta õigeaegset põhjalikku teavet liikmesriikidele ja toetusesaajatele. Et moodustada koostööprojektide jaoks konsortsiumeid, pakutakse huvitatud üksustele analüüsidel ja võrgustikel põhinevaid tõendus põhised sidemete loomise teenuseid, pöörates erilist tähelepanu võrgustike loomise võimaluste kindlakstegemisele madala teadusuuringute ja innovatsiooni tasemega liikmesriikide õigussubjektide jaoks. Sellise analüüsi alusel võib konkreetsete konkursside puhul korraldada sihtotstarbelisi sidemete loomise üritusi.

3. Samuti kehtestab komisjon tulemuste levitamise ja teadusrakenduste strateegia, et parandada Euratomi programmi teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste ja teadmiste kättesaadavust ja edendada nende levitamist, et kiirendada teadusrakendusi turuleviimise eesmärgil ja suurendada Euratomi programmi mõju.

4. Euratomi programmile eraldatud rahalised vahendid aitavad samuti kaasa ühenduse poliitiliste prioriteetide tutvustamisele, samuti teavitamise, kommunikatsiooni, avalikustamise ning tulemuste levitamise ja kasutamise seotud tegevusele niivõrd, kui võrd see on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

Artikkel 14

Hindamine

1. Euratom programmi hindamised viiakse läbi õigel ajal, et neid saaks kasutada Euratom programmi, selle järgneva programmi ning muude teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud algatuste otsustusprotsessi jaoks.

2. Euratomi programmi vahehindamine tehakse läbipaistva protsessi käigus välja valitud sõltumatute ekspertide abil siis, kui on piisavalt teavet Euratomi programmi rakendamise kohta, kuid mitte hiljem kui kolm aastat pärast Euratomi programmi rakendamise algust. See hõlmab varasemate Euratomi teadus- ja koolitusprogrammide pikaajalise mõju hindamist ning selle põhjal kohandatakse asjakohasel juhul Euratomi programmi rakendamist või läbivaatamist. Vahehindamise käigus hinnatakse Euratomi programmi tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja ühenduse lisaväärtust.
3. Euratomi programmi rakendamise lõpus, kuid mitte hiljem kui neli aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku viib komisjon läbi Euratomi programmi lõpphindamise. See hõlmab varasemate Euratomi teadus- ja koolitusprogrammide pikaajalise mõju hindamist.
4. Komisjon avaldab hindamiste tulemused koos oma tähelepanekutega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Artikkel 15

Auditid

1. Euratomi programmi kontrollisüsteemiga tagatakse asjakohane tasakaal usalduse ja kontrolli vahel, võttes arvesse kontrollimise haldus- ja muid kulusid kõikidel tasanditel, eelkõige toetusesaajate jaoks. Auditireeglid on selged, sidusad ja järjepidevad kogu Euratomi programmi jooksul.
2. Meetmete puhul, mida rahastatakse ühiselt mitmest liidu programmist, viiakse läbi üksainus audit, mis hõlmab kõiki asjaomaseid programme ja neist igapähe puhul kohaldatavaid reegleid.
3. Lisaks võib komisjon või asjaomane rahastamisasutus tugineda toetusesaaja tasandil tehtavatele süsteemi ühendaudititele. Need ühendauditid on teatavat liiki toetusesaajate jaoks vabatahtlikud ning hõlmavad süsteemi- ja protsessiauditit koos tehingute auditiga. Kõnealuseid tehingute auditeid teeb sõltumatu audiitor, kes on pädev läbi viima raamatupidamisdokumentide kohustuslikke auditeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/43/EÜ⁽¹⁸⁾. Komisjon või asjaomane rahastamisasutus võib kasutada süsteemi- ja protsessiauditeid, et teha kindlaks, kas üldjoontes on tagatud kulude usaldusväärne finantsjuhtimine, ning finantsaruannete õigsust kinnitavate kontrollitõendite ja järelauditite taseme uuesti läbivaatamiseks.
4. Komisjon või rahastamisasutus võib vastavalt finantsmääruse artiklile 127 tugineda ühenduse toetuse kasutamise audititele, mille on teinud muu sõltumatu ja pädev isik või üksus, sealhulgas isik või üksus, keda liidu institutsioonid ega asutused ei ole selleks volitanud.
5. Auditeid võib teha kuni kahe aasta jooksul pärast lõppmakse tegemist.
6. Komisjon avaldab auditisuunised, mille eesmärk on tagada auditimenetluste ja -reeglite usaldusväärne ja ühtne kohaldamine ja tõlgendamine kogu Euratom programmi kestuse jooksul.

Artikkel 16

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Komitee tuleb kokku kahes eri koosseisus, millest ühes käsitletakse Euratomi programmi tuumalõhustumisega ja teises tuumasünteesiga seotud aspekte.

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

Euratori programmi rakendamise hõlbustamiseks hüvitab komisjon komitee iga päevakorras oleva koosoleku puhul iga liikmesriigi ühe esindaja osalemiskulud ning samuti ühe eksperdi või nõustaja osalemiskulud iga liikmesriigi kohta nende päevakorrapunktide puhul, mille juures liikmesriik vajab konkreetseid eksperditeadmisi, kooskõlas komisjoni kehtestatud suunistega.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
5. Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimetatud menetlus tulemust saavutamata kui komitee eesistuja nii otsustab või kui või komitee liikmete lihtenamus seda taotleb arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul.
6. Komisjon teavitab komiteed korrapäraselt Euratori programmi rakendamise üldisest edenemisest, samuti teavitab ta komiteed õigel ajal kõikidest Euratori programmi alusel kavandatud või rahastatud meetmetest.

Artikkel 17

Liidu finantshuvide kaitse

Kui kolmas riik osaleb Euratori programmis rahvusvahelise lepingu kohaselt vastu võetud otsuse alusel või muu õigusakti alusel, annab kolmas riik vastutavale eelarvevahendite käsutajale, OLAFile ja kontrollikojale vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks. OLAFi puhul hõlmavad need õigused õigust korraldada juurdusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi, nagu on sätestatud määruses (EL, Euratom) nr 883/2013.

III PEATÜKK

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 18

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (Euratom) 2018/1563 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 19

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta määruse (Euratom) 2018/1563 alusel alustatud meetmete jätkumist või muutmist ning nimetatud määrust kohaldatakse selliste meetmete suhtes kuni nende lõpetamiseni.
2. Vajaduse korral jätkab määrusega (Euratom) 2018/1563 loodud komitee mis tahes poolelijäänud ülesannete täitmist käesoleva määruse artiklis 16 osutatud komitee.
3. Euratori programmi rahastamispaketist võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mis on vajalikud selleks, et tagada üleminek Euratori programmi ja määruse (Euratom) 2018/1563 alusel vastu võetud meetmete vahel.

*Artikkel 20***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 10. mai 2021

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

I LISA

TEGEVUSED

Artikli 3 lõikes 2 osutatud erieesmärkide poole püüdlisel lähtutakse kogu Euratomi programmis käesolevas lisas kirjeldatud põhitegevussuundadest. Nende erieesmärkide täitmise kaudu toetab Euratomi programm liikmesriike Euratomi õigusaktide⁽¹⁾ rakendamisel ning tugevdab liikmesriikide ja erasektori teadusalaseid jõupingutusi. Need erieesmärgid peaksid aitama säilitada ja edendada tehnoloogilist juhtpositsiooni tuumavaldkonnas.

Artikli 3 lõikes 2 osutatud erieesmärkide saavutamiseks toetab Euratomi programm valdkonnaülest tegevust, millega tagatakse ühiste väljakutsete käsitlemiseks tehtavate teadusalaste jõupingutuste koostoime. Tagatakse asjakohased seosed ja kokkupuutealad raamprogrammiga „Euroopa horisont“, näiteks korraldades ühiseid projektikonkursse. Asjaomast teadus- ja innovatsioonitegevust võib rahaliselt toetada ka ühissätete määruse 2021–2027 kohastest fondidest niivõrd, kuivõrd see on kooskõlas kõnealuste fondide eesmärkide ja reeglitega.

Käesolevas lisas loetletud tegevuste hulka kuulub rahuotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud tuumavaldkonna teadusuuringute ja innovatsiooni alane rahvusvaheline koostöö, mis põhineb ühistel eesmärkidel ja vastastikusel usaldusel ning millega soovitakse tuua liidule, selle kodanikele ja keskkonnale selget ja märkimisväärset kasu. See hõlmab rahvusvahelist koostööd mitmepoolsete raamistike kaudu. JRC kui Euratomi ametlikult tunnustatud esindaja IV põlvkonna rahvusvahelisel foorumil (GIF)⁽²⁾ hõlbustab ja koordineerib jätkuvalt Euroopa Aatomienergiaühenduse panust ja osalemist GIFi teadus- ja koolitustegevuses. Euratomi programmi raames GIFi tegevustesse antav panus keskendub ohutuse, kiirguskaitse, kaitsemeetmete ja tuumarelvade leviku tõkestamise alasele teadus- ja koolitustegevusele seoses IV põlvkonna süsteemidega.

Iga uut JRC-le määratud ülesannet hindab JRC juhatajate nõukogu, et kontrollida selle sidusust liikmesriikides juba toimuva tegevusega ja vältida topelttööd liidu tuumauuringutes ja vastavas arendustegevuses.

Tööprogrammide prioriteedid peab kindlaks määrama komisjon, kes küsib selleks teavet ametiasutustelt, tuumauuringutega tegelevatelt sidusrühmadelt ning mis tahes muult asjakohaselt tuumavaldkonna organisatsioonilt või foorumilt.

Euratomi programmi raames on rahastamiskõlblik järgmiste valdkondade teadus- ja koolitustegevus.

- a) Tuumaohutuse ja -julgeoleku, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete, kiirguskaitse, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise ja dekomisjoneerimise, sealhulgas tuumaenergia ning ioniseeriva kiirguse muuks kui energiatootmiseks mõeldud rakenduste parandamine ja toetamine⁽³⁾
  - i) Tuumaohutus: ühenduses kasutatavate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutus ning ühenduse üldiste tuumaohutusosalaste eksperditeadmiste säilitamiseks vajalikus ulatuses selliste reaktoritüüpide ja kogu nende tuumkütusetsüklite (nagu partitsioneerimine ja transmutatsioon) ohutus, mida võidakse kasutada tulevikus.
  - ii) Kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemine: keskmise ja suure radioaktiivsusega ning pikaealiste radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse ning muud liiki ja muude voogudega seotud radioaktiivsete jäätmete – mille jaoks toimiv tööstuslik protsess praegu puudub või saab seda parandada –

(1) Eelkõige nõukogu 20. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/117/Euratom, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse vedude järelevalve ja kontrolli kohta (ELT L 337, 5.12.2006, lk 21); nõukogu 25. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/71/Euratom, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik (ELT L 172, 2.7.2009, lk 18); nõukogu direktiiv 2011/70/Euratom; nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta direktiiv 2013/51/Euratom, millega määratakse kindlaks nõuded elanikkonna tervise kaitsmiseks olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete eest (ELT L 296, 7.11.2013, lk 12); nõukogu 5. detsembri 2013. aasta direktiiv 2013/59/Euratom, millega kehtestatakse põhilised ohutusnormid kaitseks ioniseeriva kiirgusega kiiritamisest tulenevate ohtude eest ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom ning 2003/122/Euratom (ELT L 13, 17.1.2014, lk 1), ja nõukogu 15. jaanuari 2016. aasta määrus (Euratom) 2016/52, millega kehtestatakse toidu ja sööda radioaktiivse saastatuse lubatud piirmäärad tuumaavarüü või muu kiirgusliku avariilukorra puhul ning tunnistatakse kehtetuks määrus (Euratom) nr 3954/87 ja komisjoni määrused (Euratom) nr 944/89 ja (Euratom) nr 770/90 (ELT L 13, 20.1.2016, lk 2).

(2) Vastavalt IV põlvkonna tuumaenergiasüsteemide uurimis- ja arendustegevuse alase rahvusvahelise koostöö raamlepingu artikli III lõikele 2.

(3) Välja arvatud tuumajulgeolek, tuumaenergiaalased kaitsemeetmed ja tuumarelvade leviku tõkestamine, võib neid tegevusi viia ellu otseseid ja kaudsete meetmete kaudu.

käitlemine ning eelkõige lõpladustamisele eelnevad tegevused ja lõpladustamine; radioaktiivsete jäätmete tekke viimine miinimumini ja nende jäätmete radiotoksilisuse vähendamine; teadmiste ja pädevuste haldamine ja ülekandmine põlvkondade vahel ning liikmesriikide radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise alaste programmide lõikes.

iii) Dekomisjoneerimine: teadusuuringud tuumarajatiste dekomisjoneerimise ja nende keskkonnakahju heastamise tehnoloogia väljatöötamiseks ja hindamiseks; toetus dekomisjoneerimist käsitlevate teadmiste ja parima tava jagamiseks.

iv) Tuumateaduse ja ioniseeriva kiirguse rakendused, kiirguskaitse, hädaolukorraks valmisolek:

— tuumateaduse ja ioniseeriva kiirgusega seotud tehnoloogia rakendused meditsiini-, tööstus- ja muudes teadusvaldkondades;

— väikese doosiga seotud toimed ja riskid tööstuses ja meditsiinis kasutamisel ning keskkonnakokkupuutel;

— hädaolukorraks valmisolek kiirgusega seotud õnnetusjuhtumite puhul ja kiirgusökoloogiaalased teadusuuringud;

— radioisotoopide ohutu ja turvaline tarnimine ja kasutamine;

— keskkonnas radioaktiivsete ainete levimise mudelid ning teabevahetuse, hoiatussüsteemide ja mõõtmismeetodeid (*) käsitleva koostöö toetamine (rakendatakse otsemeetmete kaudu).

v) Tuumajulgeolek, tuumaenergiaalased kaitsemeetmed ja tuumarelva leviku tõkestamine (rakendatakse otsemeetmete kaudu):

— meetodid ja tehnoloogia ühenduse ja rahvusvaheliste kaitsemeetmete toetamiseks ja tugevdamiseks;

— Euratomi kaitsemeetmesüsteemiga seotud tegevustoetus ja -koolitus;

— tehniline toetus tuumarelva leviku tõkestamise lepingu rakendamiseks tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete valdkonnas, sealhulgas toetus liidu ekspordikontrollirežiimi tugevdamiseks;

— teadusuuringud ja toetus tuuma- ja kiirgusohutuse ja -julgeoleku parandamiseks üleilmse KBRT-aineid (keemilised, bioloogilised, radioloogilised ja tuumaained) käsitleva raamistiku ja sellega seotud liidu strateegiate kontekstis;

— meetodid ja tehnoloogia regulatiivse kontrolliga hõlmamata tuumamaterjalide ja radioaktiivsete ainete avastamiseks ning selliste materjalidega seotud juhtumite ärahoidmiseks ja neile reageerimiseks, sealhulgas tuumaalane kohtuekspertis;

— tuumajulgeolekualase suutlikkuse arendamise toetamine Euroopa tuumajulgeoleku koolituskeskuse kaudu.

b) Ühenduses tuumavaldkonna eksporditeadmiste ja pädevuste säilitamine ja süvendamine

i) Haridus, koolitus ja liikuvus, sealhulgas haridus- ja koolituskavad, näiteks Marie Skłodowska-Curie meetmed

ii) Tuumateaduse ja -tehnoloogiaga seotud innovatsiooni ning sellealaste teadmiste haldamise, levitamise ja kasutamise edendamine, eelkõige seoses tuumaohutuse ja -julgeoleku, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ja kiirguskaitsega

iii) Toetus tehnosiirdeks teadusuuringutest tööstusesse

iv) Konkurentsivõimelise Euroopa tuumasünteesialase tööstusliku võimekuse loomise ja arendamise toetamine

v) Euroopa ja rahvusvaheliste teadustaristute, sealhulgas JRC taristute ning nende kättesaadavuse ja neile asjakohase juurdepääsu toetamine (†)

(*) Euratomi asutamislepingu artiklid 35, 36 ja 38; nõukogu 14. detsembri 1987. aasta otsus 87/600/Euratom ühenduse operatiivse teabevahetuse korra kohta kiirgushädaolukorra puhul (EÜT L 371, 30.12.1987, lk 76).

(†) JRC taristuid käsitleva paindliku investeerimiskava põhjal.

vi) Tuumateaduse kui standardimise toetamiseks vajaliku baasi edendamiseks saadakse otsemeetmete abil tiptasemel võrdlusandmeid, -materjale ja -mõõtmistulemusi, mis on seotud tuumaohutuse ja -julgeoleku, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ning muude rakendustega, näiteks nuklearmeditsiiniga

c) Tuumasünteesienergeetika edendamise soodustamine ja Euroopa tuumasünteesi tegevuskava rakendamise toetamine

Kaasrahastatava tuumasünteesiuuringute alase Euroopa partnerluse raames rakendatakse tegevuskava, mis on kehtestatud eesmärgiga jõuda käesoleva sajandi teiseks pooleks tuumasünteesil põhineva elektritootmiseni. See võib muu hulgas hõlmata järgmist:

i) olemasolevate ja tulevaste tuumasünteesirajatiste kasutamine, sealhulgas vajaduse korral tuumasünteesiuuringute taristutele tegevustoetuste andmine;

ii) kõikide asjakohaste aspektide, sealhulgas materjalide, tehnoloogia ja projektide väljatöötamine tulevaste termotuumaelektrijaamade ettevalmistamiseks;

iii) kindla suunitlusega haridus- ja koolitusprogrammi rakendamine lisaks punkti b alapunkti i kohastele tegevustele;

iv) ühiste tegevuste kooskõlastamine ühisettevõttega Fusion for Energy;

v) koostöö ITERi organisatsiooniga;

vi) teaduskoostöö Euratomi rahvusvaheliste lepingute raames.

Kaasrahastatavat tuumasünteesiuuringute alast Euroopa partnerlust viiakse ellu toetuse alusel, mida saavad liikmesriikide ja Euratomi programmiga ühinenud kolmandate riikide asutatud või määratud juriidilised isikud. Toetus võib hõlmata ühenduse mitterahalisi vahendeid ja komisjoni töötajate lähetamist.

d) Liidu ja liikmesriikide tuumaohutuse, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ja tuumajulgeoleku poliitika toetamine

Otsemeetmetega toetatakse sõltumatute teaduslike ja tehniliste eksperditeadmiste ja tõendusmaterjali pakkumise kaudu tuumaohutust ja -julgeolekut ning tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid käsitlevat poliitikat ja asjaomaste õigusaktide rakendamist.

—

II LISA

PEAMISED MÕJUAHELANÄITAJAD

Artikli 3 lõikes 2 osutatud Euratomi programmi eesmärkide saavutamise tulemuslikkuse jälgimisel lähtutakse mõjuahelatest ja nendega seotud peamistest mõjuahelanäitajatest. Mõjuahelad on ajatundlikud: need eristavad lühiajalist, keskmise kestusega ja pikaajalist mõju. Mõjuahelanäitajaid kasutatakse eesmärkide järgimisel tehtavatest edusammudest aru andmiseks. Peamiste mõjuahelanäitajate aluseks olevaid mikroandmeid, mida kasutatakse ka raamprogrammis „Euroopa horisont“, kogutakse keskselt hallataval ja ühtlustatud viisil nii, et toetusesaajate aruandluskoormus oleks minimaalne.

Teadusliku mõjuahela näitajad

Euratomi programmiga on kavas saavutada edu tuumaohutuse ja -julgeoleku tugevdamist, ioniseeriva kiirguse ohutuid rakendusi, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemist, kiirguskaitset ning tuumasünteesienergeetika edendamist käsitlevate teadmiste hankimisel. Selles valdkonnas tehtavaid edusamme mõõdetakse näitajate abil, mis on seotud teaduspublikatsioonide, tuumasünteesialase tegevuskava rakendamisel tehtud edusammude, eksperditeadmiste ja oskuste täiendamise ning teadustaristutele juurdepääsuga.

Teadusliku mõju saavutamine	Lühiajaline	Keskmise kestusega	Pikemaajaline
Tuumaenergia ning ioniseeriva kiirguse muuks kui energiatootmiseks mõeldud rakenduste ohutu ja turvalise kasutamise, sealhulgas tuumaohutuse ja -julgeoleku, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete, kiirguskaitse, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise ning dekomisjoneerimise edendamine	Publikatsioonid – Euratomi eelretsenseeritud teaduspublikatsioonide arv	Tsiteeritavus – Euratomi eelretsenseeritud teaduspublikatsioonide valdkonnapõhiselt kaalutud tsiteerimisindeks	Maailmatasemel teadus – selliste Euratomi programmi eelretsenseeritud publikatsioonide arv ja osakaal, mis on andnud teadusvaldkondadesse olulise panuse
	Jagatud teadmised – avatud teadmistaristu kaudu jagatud teadustulemuste (avalikud andmed, publikatsioonid, tarkvara jne) osakaal	Teadmiste levik – avatud juurdepääsuga aktiivselt kasutatud/tsiteeritud teadustulemuste osakaal	Uued koostöösidemed – selliste Euratomi toetusesaajate osakaal, kes on loonud uusi valdkonna- või sektoriüleseid koostöösidemeid oma Euratomi teadus- ja innovatsioonitegevuse avalike tulemuste kasutajatega
Tuumasünteesienergeetika edendamise soodustamine	Tuumasünteesi tegevuskava rakendamisel tehtud edusammud – ajavahemikuks 2021–2025 kehtestatud tuumasünteesi tegevuskavaga seotud selliste vaheesmärkide protsentuaalne osakaal, mis on saavutatud Euratomi programmiga		
Ekspertideadmiste ja tipptaseme säilitamine ja süvendamine liidus	Oskused – nende teadlaste arv, kes on koolituse, liikuvuse ja taristule juurdepääsu kaudu saanud kasu Euratomi programmi oskuste täiendamise tegevustest	Karjäär – nende täiendatud oskustega teadlaste arv ja osakaal, kellel on oma teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas suurem mõju	Töötingimused – nende täiendatud oskustega teadlaste arv ja osakaal, kelle töötingimused on paranenud
	Nende teadlaste arv, kellel on tänu Euratomi programmi raames saadud toetusele juurdepääs teadustaristule		
	Võrdlusmaterjalid on üle antud ja võrdlusmõõtmiste tulemused on lisatud teeki	Muudetud rahvusvaheliste standardite arv	

Ühiskondliku mõjuahela näitajad

Euratori programmiga aidatakse teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu saavutada tuumaohutuse ja -julgeolekuga, kiirguskaitsega ja ioniseeriva kiirguse rakendustega seotud ühenduse poliitilisi prioriteete; see väljendub kõnealuste valdkondade väljakutsete käsitlemisele kaasa aitavates projektitulemites. Ühiskondlikku mõju hinnatakse ka konkreetsete edusammude järgi tuumajulgeoleku ja tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete valdkonnas.

Ühiskondliku mõju saavutamine	Lühiajaline	Keskmise kestusega	Pikemaajaline
Tuumaenergia ning ioniseeriva kiirguse muuks kui energiatootmiseks mõeldud rakenduste ohutu ja turvalise kasutamise, sealhulgas tuumaohutuse ja -julgeoleku, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete, kiirguskaitse, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise ning dekomisjoneerimise edendamine	Väljundid – konkreetseid poliitilisi prioriteete edendavate väljundite arv ja osakaal	Lahendused – konkreetseid poliitilisi prioriteete edendavate uuenduslike lahenduste ja teadustulemuste arv ja osakaal	Kasu – Euratori rahastatud uuringute tulemuste kasutamisest tulenev hinnanguline koondmõju seoses konkreetsete poliitiliste prioriteetidega, sealhulgas poliitikalakujundamisele ja õigusloomele kaasaaitamine
	Kaitsemeetmete toetamiseks välja töötatud teenuste arv	Välja töötatud ja kasutusel olevate tehniliste süsteemide arv	
	Eesliini ametnike seas läbi viidud koolituste arv		
	Koosloome – selliste Euratori projektide arv ja osakaal, mille puhul liidu kodanikud ja lõppkasutajad osalevad teadus- ja innovatsiooni tegevuse sisu koosloomes	Kaasamine – nende Euratori toetust saavate üksuste arv ja osakaal, kus on olemas Euratori projekti järgse kodanike ja lõppkasutajate kaasamise mehhanismid	Teadusuuringute ja innovatsiooni kasutuselevõtt ühiskonnas – Euratori osalusel saadud teaduslike tulemuste ja loodud uuenduslike lahenduste kasutuselevõtt ja mõju

Innovatsiooni mõjuahela näitajad

Euratori programmiga soovitakse saavutada innovatsioonimõju, mille kaudu toetatakse selle erieesmärkide järgimisel tehtavaid edusamme. Selles valdkonnas tehtavaid edusamme mõeldakse näitajate abil, mis on seotud intellektuaalomandiõigustega, uuenduslike toodete, meetodite ja protsesside ja nende kasutamisega ning töökohtade loomisega.

Majandusliku mõju / innovatsioonimõju saavutamine	Lühiajaline	Keskmise kestusega	Pikemaajaline
Tuumaenergia ning ioniseeriva kiirguse muuks kui energiatootmiseks mõeldud rakenduste ohutu ja turvalise kasutamise, sealhulgas tuumaohutuse ja -julgeoleku, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete, kiirguskaitse, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemise ning dekomisjoneerimise edendamine Tuumasünteesienergeetika edendamise soodustamine Ekspertideadmiste ja pädevuse säilitamine ja süvendamine liidus	Uuenduslikud väljundid – Euratori programmi tulemusena välja töötatud uuenduslike toodete, protsesside ja meetodite arv (uuenduse liigi järgi) ning intellektuaalomandiõiguse taotluste arv	Innovatsioon – Euratori projektide tulemusena välja töötatud uuenduste arv (uuenduse liigi järgi), sealhulgas intellektuaalomandiõigusega kaitstud uuenduste arv	Majanduskasv – Euratori rahastatud uuendused välja töötanud ettevõtete loomine, nende kasv ja turuosa
	Tööhõive toetamine – toetust saanud üksustes Euratori projekti jaoks loodud ja säilitatud täistööaja ekvivalendile vastavate töökohtade arv (töökoha liigi järgi)	Kestlik tööhõive – täistööaja ekvivalendile vastavate töökohtade arvu suurendamine toetust saanud üksustes Euratori projekti järgselt (töökoha liigi järgi)	Üldmõju tööhõivele – Euratori projekti tulemuste levikuga seotud otseselt või kaudselt loodud või säilitatud töökohtade arv (töökoha liigi järgi)
	Euratori algse investeeringu abil kaasatud avaliku ja erasektori investeeringute maht	Euratori projekti tulemuste kasutamiseks või edasiarendamiseks kaasatud avaliku ja erasektori investeeringute maht	Liidu edusammud 3 % SKPst eesmärgi suunas liikumisel tulenevalt Euratori programmist

Poliitilise mõjuahela näitajad

Euratori programmiga saadakse poliitikakujundamiseks vajalikke teaduslikke tõendeid. Eelkõige on see seotud teadustöega teistele komisjoni talitustele, näiteks Euratori kaitsemeetmete toetamise ning liikmesriikides tuumaenergia ja ioniseeriva kiirguse alaste direktiivide rakendamise toetamisega ⁽¹⁾.

Poliitilise mõju saavutamine	Lühiajaline	Keskmise kestusega	Pikemaajaline
Tuumaohutust ja -julgeolekut ning tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid käsitleva poliitika toetamine	Poliitikakujundamise seisukohast oluliste tulemustega Euratori projektide arv ja osakaal	Selliste väljundite arv, millel on tõendatav mõju poliitikale	Poliitilistes ja programmidokumentides viidatud Euratori projektide tulemuste arv ja osakaal

Eesmärgid määratakse kindlaks nii kaudsete kui ka otsemeetmete puhul, et kajastada Euratori programmi iga osa oodatavaid tulemusi.

⁽¹⁾ Komisjoni 8. veebruari 2005. aasta määrus (Euratom) nr 302/2005 Euratori julgeolekumeetmete rakendamise kohta (ELT L 54, 28.2.2005, lk 1); nõukogu direktiiv 2011/70/Euratom ja nõukogu 8. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/87/Euratom, millega muudetakse direktiivi 2009/71/Euratom, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik, millega luuakse ühenduse raamistik kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete vastutustundlikuks ja ohutuks käitlemiseks (ELT L 219, 25.7.2014, lk 42).